

Petr Polák
redaktor MF DNES

Boduje v Evropském poháru, sem tam se objeví na tom Světovém a na nedávné olympiádě v Itálii došla v superobřím slalomu čtrnáctá coby nejúspěšnější česká alpská lyžařka. Přesto se o Barboře Novákové příliš nemluví. „Připadám si jako šedá myška,“ usmívá se čtyřadvacetiletá rodačka z Brna, která to z „nelyžařské“ jižní Moravy dotáhla až na světové svahy, kde bojuje po boku těch nejlepších.

Máte za sebou už druhou olympiádu, ale v podstatě žádný velký rozhovor. Čím si to vysvětlujete? Je mi to trošku záhadou, ačkoliv si uvědomuji, že jsem doteď neměla žádné větší výsledky, takže vlastně novináře chápu. Proč by o mně vůbec měli psát? Nejsem moc aktivní na sociálních sítích, ani svaz nás příliš nepropaguje. Doma si z toho děláme srandu, že tak trochu proplouvám. Teď byl v Českých Budějovicích olympijský festival, organizátoři tam zvali snad úplně všechny, ale mě ne.

Teď už nejste šedá myška, ale nejúspěšnější česká alpská lyžařka na letošní olympiádě. Jak vám tohle označení zní? Hezky, nestěžuji si. (smích) Jsem hlavně ráda, že jsem se umístila do patnáctky, protože se z toho berou body pro starty ve Světovém poháru. A jsem ráda i za ztrátu dvě sekund na první místo - že to nebylo jen kvůli tomu, že tolik holek vypadlo, i když jich fakt nedojelo hodně. Víím, že kdyby Ester Ledecská dorazila do cíle, tak bude rychlejší než já a nejlepší Češkou v Itálii nejsem, ale stejně to prostě zní hezky.

Pojďme na začátek. Jak se holka z Brna dostane k alpskému lyžování, které tu není úplně na každém rohu? Bylo to díky rodičům. Táta založil lyžařský oddíl v Brně, pak hledali základnu a našli barák ve Špindlerově Mlýně. Tím vzniklo to, že když jsme se s bráchoou narodili, tak nás ve dvou letech postavili na lyže a začali jsme fungovat v oddílu. Dost nás to chytlo a celý život jsme bydleli napůl v Brně a napůl ve Špindlu.

První závody tedy přišly asi velmi brzo, že? Už ve třech letech. Od té doby jsme jezdili nějaké závody v Krkonoších a vydrželo to. Dělalí jsme ale i hodně dalších sportů, já jsem vlastně závodně jezdila také na kole. Ve vyšším věku jsem se pak rozhodovala, jestli to teda bude kolo, nebo lyže, a nakonec vyhrál sni.

Jak jste to pendlování přes půl republiky skloubila třeba se školou? To muselo být náročné... To tedy bylo. Už odmala jsme s bráchoou měli dvě základky. Přes jaro, léto a podzim jsme studovali v Brně, v zimě ve Špindlu. Střední jsem začala na Moravě a pak jsem přestoupila do Vrchlav, aby se to dalo líp skloubit s lyžováním. Mamka se s námi ale hodně učila, takže to docela šlo.

Co na to vaši přátelé?

V hlavě mám, že se už nechci zranit

Z Brna až mezi elitu zamířila **Barbora Nováková**, která se stala nejúspěšnější českou alpskou lyžařkou na olympiádě v Itálii.

Bylo hodně náročné se vždycky vrátit po zimě do Brna. Přijedete o půl roku s kamarády a celým kolektivem. Ale já jsem na to byla zvyklá odmalička, dalo se to.

Kde se dnes cítíte víc doma? Momentálně asi víc ve Špindlu.

Kdy jste si poprvé řekla, že tohle už není jen dětský koníček, ale něco, čemu se můžete věnovat profesionálně? To mi mohlo být kolem čtrnácti patnácti let. Vyhrála jsem v žákovské kategorii takové neoficiální mistrovství světa v Itálii. Od té doby mě to nakoplo a viděla jsem, že mám nějaký potenciál. To byl ten moment.

Dřív jsem byla docela střela, milovala jsem rychlost, teď víc přemýšlím, třeba nad najetím do skoku.

A jak tedy pak vypadala vaše cesta do Evropy? Začala jsem tam poměrně brzo, hlavně v rychlostních disciplínách. Potom mě potkalo dost zranění, takže jsem z toho vždycky vypadala a pak se vracela zpátky. Evropský pohár je o úroveň níž než ten světový, ale často se tam objevují i elitní holky. Je to zkrátka takový mezikrok mezi normálními závody a světákem.

Musí sportovec v Evropském poháru něco konkrétního zajet, aby mohl o stupeň výš? Tak to úplně není. Ve světáku jsou národní kvóty, každý stát má jedno místo. A tam podle výsledků, tedy když někdo dojde do top třicítiky, se přidá další místo. Takže to spíš záleží na tom, kolik má daný stát vyjetých pozic.

Zmínili jste zranění, vaši kariéru několikrát přibrzdilo koleno. Jak moc vás to ovlivnilo? Poprvé jsem se zranila v roce 2019 na mistrovství světa juniorů, hned první rok v téhle kategorii. Urvála jsem si vazy a trvalo mi docela dlouho, než jsem se vrátila zpět. Potýkala jsem se s bolestmi, dost náročné to bylo i po mentální stránce. Pak jsem se vrátila do Evropského poháru, začala bodovat, přišla olympiáda v Pekingu. A rok nato už prostě koleno ten nápor nevydrželo, takže v roce 2023 jsem šla na další operaci. Myslím, že se tam nastřádalo hodně pádů a ten vaz se průběžně natrhal, až se urval celý.

Kolik sezon vám tyhle pauzy reálně vzaly? Dá se říct, že dvě, ale návraty jsou většinou delší, než trvá jedna sezona. Ta „návratová“ je totiž vždycky hrozně těžká, než to zase všechno do sebe zaklapne.

A co je nejtěžší? Myslím, že je to hlavně o hlavě. Tělo a koleno už třeba v pohodě jsou, ale mozek to zkrátka nepustí. Předešlím v rychlostních disciplínách, kde jedete 110 až 130 kilometrů za hodinu a jsou tam skoky. Po dvou operacích je těžké se postavit na start. Teď jsem sice fit, ale není to

stoprocentně ideální, koleno někdy cítím. A v hlavě občas mám, že už se nechci zranit. Nevím, jestli kvůli tomu jezdím opatrněji, ale určitě mě to ve finále posunulo. Teď mám větší přehled nad svým tělem a do jízd vstupuji jinak, víc hlavou. Dřív jsem byla docela střela, milovala jsem rychlost, teď víc přemýšlím nad linií, abych třeba správně najela do skoku.

Pracujete i s mentálním koučem? Ano, myslím, že ve vrcholovém sportu je to už docela běžné. Takže také já už má mentálního kouče a jsem přesvědčená, že i díky němu mi to na té olympiádě klaplo.

Prožívala jste svou první olympiádu v Pekingu v roce 2022 jiným způsobem než teď? Bylo vám dvacet let, byla to z psychologického hlediska výhoda, nebo ne? Byla to hlavně krásná zkušenost. Ale zase do toho zasáhl covid, takže bez fanoušků, atmosféra skoro žádná.

Byla to moje první velká akce, předtím jsem jezdila jen Evropu, a to ani moc dobře. Na Světový pohár jsem se nepodívala, což se moc nestává. Uvědomovala jsem si, na jaké úrovni jsem já a na jaké ostatní lyžařky. V hlavě jsem si to špatně nastavila, ale teď zpětně to беру jako fakt dobrou zkušenost.

Letos v Cortině už to bylo úplně jiné, hned ve sjezdu jste překonala své olympijské maximum. Nicméně závod velmi poznamenal pád Američanky Lindsey Vonnové. Viděla jste ho?

Byla jsem zrovna na lanovce nad vrchní částí trati. Ještě jsem si říkala, že jede Lindsey, tak si ji natočím. Vytáhla jsem si telefon, mám na něm její start. Pak jsem potřebovala vystoupit z lanovky, dala jsem nahoru zábranu, otočila se zpátky a vidím, jak přes hranu letí do brány. Věděla jsem tedy, že spadla, ale přímo samotný pád jsem naštěstí nespatriła. A doteď jsem se na něj nepodívala, viděla jsem akorát fot-

ku, jak tam leží s nohama od sebe, a to mi stačilo.

Jak se vám pak startuje, když nad trati létá vrtulník a víte, co se stalo jedné z nejlepších lyžařek světa?

Je to vždycky náročné. Když jde do akce vrtulník, čeká se o půl hodiny déle, a ještě když je to Lindsey, nejlepší lyžařka na startu... Pak ještě spadla Andořanka, ta byla kousek přede mnou. Všichni nahoře víme, jak náročná ta trať je a co se nám tam může stát. S tím rizikem do toho jdeme, ale vždycky to trošku zamává s psychikou.

Každopádně po těchto zkušenostech přišlo zmiňované čtrnácté místo v super-G, životní výsledek. Jaká ta jízda tedy byla? Mně se jelo krásně. Po sjezdech jsem byla už trošku vyklepaná, tak jsem si řekla, že poslední závod na olympiádě si chci užít, chci jet hezkou jízdou tak, abych byla v cíli sama se sebou spokojená. Samotný průběh si moc nepamatuji, jen vím, že když jsem jela, tak jsem si to užívala. (úsměv) Právě proto mě pak překvapilo, že tolik holek vypadlo, mně trať nepřišla zas tak zákeřná.

Olympiáda je pryč, co bude dál? Spíš to беру tak, co je zrovna teď. Musím to sice zaklepat, ale docela se mi i dařilo, takže motivaci pokračovat dál rozhodně mám. Jestli až do další olympiády, to nedokážu říct, uvidím, jak mi vydrží tělo. Teď se chci víc přesunout z Evropského poháru do světáku, mám za sebou čerstvé Andorru, čeká mě ještě Itálie. Pokud to půjde dobře, od příštího roku bych se chtěla přesunout úplně do Světového poháru.

Z temné vězeňské kobky prýští Magorova barevná poezie

Recenze
Jana Soukupová
spolupracovnice MF DNES

Divadlo Radost si zvolilo poměrně obtížný úkol. Tedy přetavit pohádky a básničky disidenta Ivana Magora Jirouse, navíc obklopené vězeňskou korespondencí s jeho ženou Julianou, do představení Píšu ti, píšu...., jemuž porozumí děti od pěti let výše a neunudí ani dospělý jakéhokoli věku. A nejenže režisérka i autorka scénáře Katarína Aulitsová se scénografkou Markétou Plachou překo-

naly všechny zjevné záležitosti této výzvy, k tomu se jim podařilo vytvořit představení tak sdělné, dojemné, invenční a užitečné, že dokonce zaujme děti a okouzlí dospělé.

V nejjednodušších papírových kulisách a s vyvýšeným „balkonem“ vytvořeným z lešenářských trubek dokázaly vyladit dílo barevné, poetické a překvapující neustálými scénickými nápady, byť i ty jsou tvořeny vlastně jen pomocí kuchyňského nádobí, igelitových pytlíků, papírových krabic, židličky, stolu a několika plyšových hraček. Scénickou hudbu ze skladeb under-

groundové skupiny Plastic People of the Universe, která tvořila na Magorovy texty, funkčně upravila Lucia Chutková a na scéně ji živě zvládají sami účinkující herci.

Gejzíry nesmírně milých a přítomně dokonale působících vychytávek zaujmou dostatečně i malé diváky, jimž navíc dokreslují básničky a pohádky, které svým maličkým dečrám posílá v dopisech z vězení jejich otec, zbavený v letech 1981 až 1985 z politických důvodů svobody a odsouzený k těžkému kriminálu ve Valdicích. Ale snad ještě dramaturgicky zá-

služnější jsou velice inteligentně vybrané ukázky z dopisů Jirouse a jeho tehdejší manželky a matky obou holčiček Juliany. Nejenže srozumitelně dokreslují obrovskou touhu a smutek uvězněného i jeho ženy a malých dětí, zbavených násilně otcovy přítomnosti, navíc dokládají doslova životodárné Magorovo spojení s vnějším světem, jakkoliv mu bylo na dlouhé měsíce fyzicky upřeno.

Herci se na generální zkoušce, jež se stala podkladem recenze, ve svých rolích teprve usazovali, tedy kromě vrcholně profesionálního

Václava Vítka v roli uvězněného Magora. Přesto klobouk dolů, neboť zde všichni nejen hrají, vodí „loutky“ a přestavují či doslova tvoří scénu, ale zároveň uvádějí v život všechny scénografická kouzla a světelné efekty vytvořené Martou Koláčkovou. Kromě historicky a společensky užitečného představení se tady mohou školní, ale i starší děti přesvědčit, že ten prapodivný disident Magor byl duše citlivá a tvůrčí.

Píšu ti, píšu...
Divadlo Radost

95%